

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	49-354-01-133
Дата:	11 / 12 / 2023 г.

1759

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 71, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за контрол по прилагане на ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

1. Кирил Петков
2. Делян Делявски
3. Байко Върисев
4. Христо Чернеков

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНТРОЛ ПО
ПРИЛАГАНЕ НА ОГРАНИЧИТЕЛНИТЕ МЕРКИ С ОГЛЕД НА
ДЕЙСТВИЯТА НА РУСИЯ, ДЕСТАБИЛИЗИРАЩИ
ПОЛОЖЕНИЕТО В УКРАЙНА

(обн., ДВ, бр. 8 от 2023 г., изм. и доп., бр. 67 от 4.08.2023 г., бр. 86 от
13.10.2023 г. и бр. 96 от 17.11.2023 г.)

§ 1. В чл. 1, т. 2 се отменя.

§ 2. Глава втора „а“ с чл. 5а, 5б, 5в, 5г, 5д, 5е и 5ж се отменя.

§ 3. В чл. 7, ал. 1, т. 2 се отменя.

§ 4. Член 12 се отменя.

§ 5. Член 13 се отменя.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 6. Измененията в глава втора „а“ с чл. 5а – 5ж: „Глава втора „а“ Енергийни вноски върху внос на природен газ с произход от Русия и пренос на природен газ за транзит с произход от Русия с кодове по КН 2711 11 00 и 2711 21 00 влизат с обратна сила, считано от 13.10.2023г.

§ 7. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

1. Кирил Петков
2. Делян Пеевски
3. Бойко Борисов
4. Красимир Карагюзев

МОТИВИ

С разпоредбите на Глава втора „а“ – Енергийни вноски върху вноса и транзитния пренос на природен газ с произход от Русия с кодове КН 2711 11 00 и 2711 21 00, с чл. 5а – 5ж от Закон за контрол по прилагането на ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (създадени с § 3 от ЗИД на Закона за контрол по прилагане на ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, обн. ДВ, бр. 86 от 13 октомври 2023 г.) се въведе за вноса и транзитния пренос на природен газ с произход от Русия с кодове по КН 2711 11 00 и 2711 21 00 да се събират „енергийни вноски“.

Задължени лица, съгласно чл. 5б. от ЗКПОМОДРДПУ в редакцията до 21.11.2023г., са вносителите по смисъла на митническото законодателство и операторите на газопреносни и газоразпределителни мрежи, които подлежат на регистрация по чл. 57а, ал. 1, т. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове. Нормата на 5в. от ЗКПОМОДРДПУ определя размера на енергийните вноски, периода за отчитане, както и въвежда задължение за лицата по чл. 5б да декларират енергийните вноски с акцизната декларация по чл. 87 от Закона за акцизите и данъчните складове. Разпоредбата на чл. 5г от ЗКПОМОДРДПУ постановява, че енергийни вноски се внасят в приход на държавния бюджет и се определя редът за тяхното внасяне. С чл. 5д от ЗКПОМОДРДПУ се предвижда за невнесените в срок енергийни вноски да се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания. В създадения чл. 12 от ЗКПОМОДРДПУ е уредена административнонаказателна отговорност за задължено лице, което не подаде декларация по чл. 5в, ал. 5, не я подаде в срок, не посочи или посочи неверни данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимите енергийни вноски в по-малък размер.

С изменението на Закона, обн. в ДВ. бр. 96 от 17.11.2023г., се прецизираха част от разпоредбите, включително и в задължените лица по отношение заплащането на енергийната вноска. В момента енергийните вноски се дължат от ползвателите на газопреносната мрежа, които са вносители по смисъла на митническото законодателство или за които операторите на газопреносните мрежи извършват пренос на природен газ за транзит с произход от Русия. Вменено е задължение за оператора на

газопреносната мрежа да предоставя на Агенция „Митници“ информация относно вноса на природен газ и преноса на природен газ за транзит по ползватели.

В закона липсва предвиден механизъм за заплащане на енергийните вноски от ползвателите на газопреносната мрежата за периода от 13.10.2023г. до 20.11.2023г. За посочения период за преносния оператор е налице задължение за плащане на енергийна вноска към бюджета дори и при липса на плащане от страна на ползвателя. Задължението на „Булгартрансгаз“ ЕАД за енергийни вноски за посочения период е над 272 000 хил. лева, което води до невъзможност оператора ефективно да изпълнява дейността си в цялостност, да осъществява надеждно преноса на природен газ за осигуряване както на потреблението на територията на Република България, така и за съседните страни в региона. Операторът на газопреносната мрежа е изправен и пред невъзможност да финансира и реализира проекти от стратегическо значение.

В закона липсва и изрична регламентация относно начина, по който ще се установява от митническите органи произхода на внесения и транзитиран природен газ, доколкото законовото изискване за произход на газа от Русия е абсолютна кумулативна предпоставка за дължимост на вноските, /заедно с изискването за наличието на кодове по КН 2711 1 1 00 и 2711 21 00/. В тази връзка е необходимо да се намери общо европейско решение относно определяне на произхода на природния газ от Русия.

Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 от 31 юли 2014 година относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, в изпълнение на който е приет Закона за контрол по прилагане на ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, е действащия нормативен акт на равнището на Съюза, с оглед осигуряване на еднакво прилагане във всички държави членки на общовалидни рестрикции относно стоките и услугите, които са с произход Русия или са предмет на санкции. В Регламента не е предвидено налагане на допълнителни такси върху транзитния пренос на природен газ по съществуващи договори.

Предвид гореизложеното въведените с горепосочените разпоредби „енергийни вноски“ не се събират с цел изпълнение на задължения, възложени от правото на Съюза. Към момента се водят преговори с Европейската комисия относно въведените „енергийни вноски“.

Съгласно член 3, параграф 1, букви а) и д) ДФЕС Съюзът разполага с изключителна компетентност в областите на митническия съюз и на общата търговска политика, съответно общата търговска политика се основава на единни принципи по-специално по отношение на промените в тарифните ставки и на сключването на тарифни и търговски споразумения в областта на търговията със стоки и услуги.

Предвид гореизложеното се предлага енергийните вноски, които се дължат при внос и пренос на природен газ за транзит с произход от Русия с кодове по КН 2711 11 00 и 2711 21 00 да отпаднат до въвеждане от правото на Съюза на изрична регламентация относно определяне на произхода на природния газ.

Предлага се да се придаде обратно действие на предлаганите изменения в глава втора „а“ с чл. 5а – 5ж.

Разпоредбата на чл. 14, ал. 1 от Закона за нормативните актове (ЗНА) допуска възможността да се даде обратна сила на нормативен акт по изключение, което да стане с изрична разпоредба. Недопускането на обратно действие, изрично уредено в чл. 5, ал. 3 от Конституцията и чл. 14, ал. 3 от ЗНА, се отнася единствено до наказателните закони, които предвиждат санкции, освен ако те са по-леки от отменените, защото не може да се влошава положението на наказателно отговорните лица.

Конституционният съд е доразвил правилото, като в решаващите мотиви по к.д. № 9/1996 г. е уточнил, че принципът за неретроактивност на наказателните норми трябва да се разпростре и върху данъчните норми. По-нататък в мотивите съдът посочва, че в конкретния случай е налице изключителност на случая и допуска обратната сила на оспорената данъчна разпоредба. Цитираните мотиви дават основание да се приеме, че възможността със закон да се придаде обратно действие на материалноправна норма не е изключена. В този смисъл са Решение № 7 от 2001 г. по к. д. № 1 от 2001 г., Решение № 9 от 1992 г. по к. д. № 4 от 1992 г., Решение № 18 от 1997 г. по к. д. № 12 от 1997 г.

Мотиви, че когато е налице изключителност на случая придаването на обратно действие е допустимо са изложени и в Решение № 10 от 15 ноември 2011 г. по конституционно дело № 6 от 2011 г.

В мотивите на Решение № 5 от 11 май 2017г. по конституционно дело № 12 от 2016 г. е прието следното:

„Не е изключен ретроактивен ефект на закона в гражданскоправните отношения и той може да бъде обоснован с публичен интерес, особено ако

става дума за правни норми, приети в процес на трансформиране на ценностния фундамент на обществото. Докато ретроактивност *stricto sensu* е допустима само по изключение, несъщинска ретроактивност е по правило възможна, когато законодателните цели не могат да бъдат надхвърлени от интереса на индивида в продължаващото действие на предишния закон.“

С придаването на обратно действие на предлаганите изменения в глава втора „а“ от ЗКПОМОДРДПУ се премахва една аномалия, която би довела до непредвидими негативни последици. Конкретният случай разкрива особености, които му придават изключителност, защото се цели да се гарантира сигурността на снабдяването с природен газ. Съгласно разпоредбата на § 1, т. 53б от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката (ЗЕ) "сигурност на снабдяването" е както сигурност на доставките, така и снабдяване с енергия и природен газ и техническа безопасност.

ВНОСИТЕЛИ:

1. Кирил Петков
2. Делян Желевски
3. Райко Борисов
4.

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

1. Основания за законодателната инициатива

Синхронизиране с приложимата общностна и национална нормативна уредба.

2. Заинтересовани групи

Заинтересовани групи са всички български граждани и българската държава като член на Европейския съюз

3. Анализ на разходи и ползи

Приемането на закона не е свързано с допълнителни финансови средства.

4. Административна тежест и структурни промени

В резултат на законодателната инициатива няма да се наложи извършването на административни промени. Няма да възникне допълнителна административна тежест.

Не се въвеждат нови такси или други тежести за членовете на гражданското общество.

5. Въздействие върху нормативната уредба

В резултат от приемането на законодателната инициатива няма да възникне необходимост от промени в други нормативни актове.

ВНОСИТЕЛИ:

1. Кирил Петков
2. Делян Пеевски
3. Байко Борисов
4. Христо Ивков